

Dato: 3. marts 2016
Center for Kontrol (Fisk) / Center for
Fiskeri
J. nr. 15-720-000001

Referat af møde i Udvalget for Muslingeproduktion den 10. februar 2016

Dagsorden

1. **Velkomst v/ NaturErhvervstyrelsen**
2. **Drøftelse af muligheder for muslingefiskeri i Natura 2000 området Lillebælt**
 - a) Præsentation af bestandsdata v/ DTU Aqua
 - b) Orientering om status for åbning af fiskeri efter muslinger i Lillebælt v/ NaturErhvervstyrelsen
3. **Drøftelse af ansøgt muslingefiskeri i Natura 2000 området Horsens Fjord**

Som noget nyt er der udarbejdet en konsekvensvurdering for fiskeri efter blåmuslinger i Natura 2000 området Horsens Fjord. Der er gennemført en bestandsvurdering for området

 - a) Åbning af fiskeri efter blåmuslinger i Horsens Fjord v/ NaturErhvervstyrelsen
 - b) Gennemgang og drøftelse af fremsendt konsekvensvurdering og eventuelle høringssvar v/ DTU Aqua
 - c) Præsentation og drøftelse af vilkår til et evt. fiskeri v/ NaturErhvervstyrelsen
4. **Gensidig orientering om verserende initiativer**
 - a) Regelforenkling (revision af bekendtgørelser)
 - b) Nye regler for udarbejdelse af bekendtgørelser
 - c) Muslingeproduktion på opdrætsanlæg (Egenkontrol)
 - d) EHFF ordninger, som åbner i 2016
 - e) Kulturbanker
 - f) Rapport om marine virkemidler
5. **Implementering af muslingepolitikken**

NaturErhvervstyrelsen har bedt IFRO om at analysere økonomien i lineproduktion med fokus på barrierer og mulige løsninger (IFRO's notat er vedlagt)

 - a) Drøftelse af notat udarbejdet af IFRO, om økonomien i opdræt af linemuslinger v/ NaturErhvervstyrelsen.
6. **Orientering om vækstplan for akvakultur (Fødevarer – og Landbrugspakken)**

7. Eventuelt

Deltagere

NAER:	Anja Gadgård Boye (Fungerende formand), Søren Palle Jensen, Stig Prüssing, Bjørn Wirlander, Janne Palomino Dalby (ref)
DEP:	Louise Lundstrøm Nielsen, Rikke Karlsson
DTU Aqua:	Jens Kjerulf Petersen, Pernille Nielsen
Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening:	Søren Mattesen
Danmarks Fiskeriforeningen PO/ Bælternes Fiskeriforening:	Allan Buch
Centralforeningen for Limfjorden:	Bo Kjeldgaard
Foreningen Muslingeerhvervet:	Viggo Kjølhede
Danske Regioner:	Torben Kronborg Pihl
Dansk Akvakultur:	Torben Wallach
Danish Seafood Association:	Johannes Jensen
Danmarks Sportsfiskerforbund:	Lars Brinch Thygesen
Danmarks Naturfredningsforening	Henning Mørk Jørgensen

Afbud

Aarhus Universitet:	Karen Timmermann
WWF:	Mette Blæsbjerg
DOF:	Knud Flensted
DFPO:	Henrik Lund
Naturstyrelsen:	Marie-Louise Krawack

Ad 1. Velkomst

Anja Boye bød velkommen. Særligt velkommen til Johannes Jensen fra DSA, som ikke havde deltaget før, og til enhedschef i Center for Fiskeri, Bjørn Wirlander, som deltog i dagens møde.

Anja Boye oplyste, at formålet med dagens møde var at drøfte det ansøgte fiskeri efter blåmuslinger i Natura 2000 området 'Horsens Fjord'. Ligeledes ville der blive orienteret om nye fugletal for Lillebælt og mulighederne for et evt. begrænset muslingefiskeri i dette område.

Bjørn Wirlander glædede sig over at møde udvalget og til at følge dagens møde.

Der var ikke yderligere punkter til dagsordenen.

Ad 2. Muslingefiskeri i Lillebælt

Søren Palle Jensen gav en kort status på 2015/ 2016 sæsonens fiskeri ift. landinger og udnyttelse af kvote samt mængden af landede sten. Kvoten var på 8.000 tons. Der er i perioden fra 1. marts 2015 til og med januar 2016 landet i alt 2.439 tons blåmuslinger. I perioden er der samtidig registreret i alt 4.757 kg sten, hvilket er et normalt niveau.

Anja Boye oplyste, at der i regi af Naturstyrelsen har været et arbejde i gang med revision af fugletallene, og at disse tal kommer til at indgå i de kommende naturplaner.

Naturstyrelsen havde valgt at oplyse NaturErhvervstyrelsen om de nye måltal, inden de var offentliggjort i Naturplanerne, til brug for beregning af mulig kvote.

Idet tallene først har kunne frigives nu, var der for Lillebælt alene foretaget en beregning om mulig kvote, og der var ikke udarbejdet en konsekvensvurdering.

Der var ikke ansøgt om fiskeri i Lillebælt.

Allan Buch bemærkede, at man ønskede at gå videre med muligheden for et fiskeri i Lillebælt. DFPO havde længe ønsket en spredning af fiskeriet over flere områder.

Lars Brinch Thygesen spurgte DFPO, hvorfor man ikke havde udnyttet kvoten i den foregående sæson.

Allan Buch svarede, at det kunne skyldtes afsætningsmuligheder og kødkvaliteten.

Anja Boye bemærkede, at arealpåvirkning som følge af, at der ikke havde været fisket så meget, havde været lav.

Henning Mørk Jørgensen spurgte, om der var landet mere uden for Lillebælt?

Søren Palle Jensen svarede, at fiskeriet inde i Natura 2000 området Lillebælt udgjorde omtrent en fjerdedel af det samlede blåmuslingefiskeri på østkysten.

a) Præsentation af bestandsdata v/ DTU Aqua

Fugleart	Gamle måltal (antal ind.)	Muslingemængde (tons)	Nye måltal (antal ind.)	Muslingemængde (tons)
Edderfugl	40.000	25.200	32.038	20.184

Bjergand	40.000	75.600	6.432	12.156
Hvinand	5.000	6.950	1.057	1.469
Total		107.750		33.810

Tabel over gamle og nye fugletal for Lillebælt

Den estimerede blåmuslingebiomasse er 70.800 t. De nye fugletal gav således plads til et fiskeri, idet fødebehovet for fuglene var lavere end den estimerede muslingebiomasse.

b) Orientering om status for åbning af fiskeri i Lillebælt

Anja Boye bemærkede, at i forlængelse af dagens udvalgsmøde ville der blive taget stilling til, om der skal arbejdes videre med fiskeri i Lillebælt.

Ad 3. Drøftelse af ansøgt fiskeri i Horsens Fjord

a) Åbning af fiskeri

Anja Boye oplyste, at det i Muslingepolitikken er indlagt, at man skal afsøge nye muligheder for en bæredygtig udnyttelse af muslingeressourcen, og at politikken skal give mulighed for at udnytte muslingeressourcen, der hvor den er i tætte forekomster og at man derfor fortsat afsøger nye muligheder for bæredygtig udnyttelse af muslingeressourcen.

Ved åbning af nye områder skulle man være særlig opmærksom på hvilke vilkår, som skulle opstilles for fiskeriet.

Janne Palomino Dalby fortalte om processen forud for mødet.

NaturErhvervstyrelsen havde afholdt møde med erhvervet om den kommende sæson på østkysten i december.

Inden mødet havde NaturErhvervstyrelsen anmodet om rådgivning (konsekvensvurdering) om Lillebælt.

DTU Aqua havde rådgivet om, at med de gældende (gamle) fugletal ville det ikke være muligt at åbne for et fiskeri i Lillebælt, og at DTU Aqua derfor anbefalede, at man ikke gik videre med at udarbejde en konsekvensvurdering. På mødet kunne DTU Aqua oplyse, at der med de gældende fugletal var der plads til et fiskeri i Horsens Fjord.

DFPO havde herefter indsendt en fiskeplan med ansøgning om fiskeri i Horsens Fjord, og DTU Aqua var blevet anmodet om at udarbejde en konsekvensvurdering for Horsens Fjord.

b) Drøftelse af fremsendt konsekvensvurdering v/ DTU Aqua

Pernille Nielsen præsenterede konsekvensvurderingen (DTU Aquas præsentation er vedlagt.)

- Den estimeret muslingebiomasse er 163.000 t.
- Fødebehov til fugle: 81.000 t
- Arealpåvirkningen ved det ansøgte fiskeri er 4,7 %,
- DTU Aqua vurderer, at et fiskeri på 15.000 t muslinger ikke vil have betydende effekt på forekomsten af muslinger i området.
- Ved fiskeri på vanddybder >7 m vil ålegræs ikke blive påvirket
- Ved fiskeri på vanddybder >7 m vil makroalger kun i begrænset omfang blive påvirket.

- DTU Aqua vurderer, at et fiskeri på 15.000 t muslinger ikke vil påvirke fødegrundlaget for muslingeædende fuglearter.

Anja Boye oplyste, at WWF desværre ikke havde mulighed for at deltage i dagens møde, men at foreningen havde indsendt et skriftligt høringsvar, som Anja Boye herefter læste for udvalget (delvist refereret herunder).

”WWF er generelt bekymret over for åbning af muslingefiskeriet i Natura 2000-området Horsens Fjord ud fra en betragtning om en overordnet reduktion af miljøpåvirkningen af muslingeproduktionen (som det også er udtrykt i Muslingepolitikken) og specifikt en samlet reduktion af arealpåvirkningen fra muslingeskrab i Natura 2000.

Vedr. Horsens Fjord vil WWF desuden gøre opmærksom på, at udpegningsgrundlaget i Habitatområde H 52/Fuglebeskyttelsesområde F36 bl. a. omfatter naturtype 1170 rev, hvilket både indeholder geologiske rev **OG** biogene rev. Det fremgår af basisanalysen for området: ”Kortlægningen medtager i visse områder mulige boblerev og mulige biogene rev”, samt at ”Naturstyrelsen arbejder løbende på at verificere disse.” Det fremgår af DTU Aquas konsekvensvurdering, som er vedlagt dagsordenen, at der forekommer en lang række geologiske rev inden for Natura 2000 området, men der er ingen kort der viser forekomsten af biogene rev/muslingebanker. Der omtales dog forskellig grad af påvirkning afhængig af definitionen af biogene rev.”

Mht biogene rev bemærkede Anja Boye, at der er et arbejde i gang om biogene rev, og først når NST er færdig med dette arbejde vil NaturErhvervstyrelsen inddrage dette i forvaltningen. Indtil da er det stenrev som beskyttes.

Henning Mørk Jørgensen var enig i, at det var vigtigt at tage hensyn til biogene rev, da man er lige så forpligtet på denne del af udpegningsgrundlaget. Der ovenikøbet de tætteste forekomster, som der fiskes på. Udvalget skulle presse på arbejdet med biogene rev.

Det blev aftalt at biogene rev kom på som emne på næste møde i udvalget (august).

Allan Buch mente, at en spredning af fiskeriet ville give en mindre miljøpåvirkning.

Henning Mørk Jørgensen spurgte, hvorfor det kun skulle være en 100 meter bufferzoner?

Pernille Nielsen svarede, at ifølge indsendte fiskeplan foregår fiskeriet i Lillebælt og Horsens Fjord ikke på vanddybder > 13 m. Anvendes den DTU Aqua anbefalede beregning for bufferzoner omkring stenrev (6 gange maks. vanddybde) bliver bufferzonen således 78 m. DTU Aqua har rådgivet om en minimums bufferzone på 100 m omkring stenrev for muslingefiskeri i de to nævnte områder.

Anja Boye understregede, at bufferzonen var fastlagt efter videnskabelig rådgivning.

Henning Mørk Jørgensen bad om at få den konkrete rådgivning for bufferzonen udsendt

Lars Brinch Thygesen bemærkede, at Danmarks Sportsfiskerforbund har interesser i Lillebælt (rekreative fiskerimæssige interesser blandt andet stenrev) og at området er plaget af havbrug og muslingebrug. Der driver ålegræs rundt i området. Det er vigtigt at det får vækstmuligheder.

Søren Palle Jensen bemærkede, at man med dybdegrænsen gav god plads til rekreativt fiskeri. Black Box data ville sandsynligvis vise, at det er begrænsede områder, som der fiskes i.

Allan Buch bemærkede, at det er naturligt at storme river ålegræs op med rod. Hvor søen bryder på det lave vand, kan ålegræsset blive revet op. Ålegræs kan også flytte sig.

Søren Mattesen bemærkede, at den 7 meter bufferzone er fastlagt ud fra beregnet og observeret ålegræsgrænse, og at denne dybdegrænse gav en god beskyttelse. Søren Mattesen foretrak at der blev

mulighed for ålegræskasser. Søren Mattesen mente, at det er også en fordel for miljøet, at fiskeripåvirkningen spredes.

Henning Mørk Jørgensen spurgte, om de øvrige aktiviteter og deres arealmæssige påvirkning.

Stig Prüssing bemærkede, at der ikke ligger anlæg i inden for Natura 2000 området.

Anja Boye bemærkede afslutningsvis, at der kommer en proces efter udvalgmødet og at NaturErhvervstyrelsen tager denne vurdering. Konsekvensvurderingen går alene på blåmuslingefiskeri. Mht. test af den lette skraber ville det være en dialog med erhvervet.

Pernille Nielsen oplyste, at For Lillebælt og Horsens Fjord er der søgt midler under den Europiske Hav og Fiskerifond til en omfattende monitoring af ålegræs og makroalger i Horsens og Lillebælt. Dette ville give mulighed for udlægning af ålegræskasser, hvilket ikke er muligt alene ud fra transekterne i den almindelige overvågning.

c) Præsentation og drøftelse af evt. vilkår

Søren Palle Jensen præsenterede vilkår:

Dybdegrænse 7 m. og der bliver beskyttelse af kortlagte stenrev. Dette vil ske med en bufferzone på ca 110 meter, fastlagt på baggrund af videnskabelig rådgivning fra DTU Aqua. Af hensyn til positioner kan bredden af bufferzonen svinge lidt.

Sten med en vægt på over 2 kg skal genudlægges på eller i umiddelbar nærhed af fangstpladsen.

Den lette muslingeskraber skal forsøges anvendt, såfremt strøm- eller bundforhold gør, at den lette skraber ikke kan anvendes, må hollænderskraberen anvendes.

Hvis der åbnes for et fiskeri, vil der være en dialog med erhvervet om hvordan man opstiller en test af den lette skraber.

Anja Boye bemærkede, at der ikke havde været fisket efter blåmuslinger i Horsens Fjord siden 2008. Løbende screeninger har ikke vist, at der var de rette forekomster, men den seneste screening havde viste tætte forekomster af muslinger.

Anja Boye bemærkede, at det var noteret at erhvervet ønskede en spredning af fiskeriet og åbnede herefter for en generel drøftelse af den videnskabelige rådgivning

Henning Mørk Jørgensen spurgte til hvilke undersøgelser, der var af bunden.

Pernille Nielsen svarede, at der ikke var så meget data herom. Pernille Nielsen henviste til makroalge rapport, som vedlægges referatet. Der vil blive anvendt samme princip for dataindsamling som i Lovns og Løgstør Bredninger som i projektet ansøgt i Europiske Hav og Fiskerifond til kortlægningen af ålegræs og makroalger i Horsens og Lillebælt,.

Mht. stenrev havde DTU Aqua rådgivet om en bufferzone omkring stenrev på 100 meter. Da store områder i Horsens Fjord er under 7 meter dybe og dermed ikke åbne for fiskeri, vil det være en god ide at undersøge ålegræs forekomster, for at kunne udlægge ålegræskasser.

Allan Buch bemærkede, at stenrevskortet var blevet af bedre kvalitet.

Anja Boye bemærkede, at dette nye kort fra Naturstyrelsen var det, NaturErhvervstyrelsen arbejdede efter, også for trawlfiskeriet.

Ad 4. Gensidig orientering af verserende sager

a) Regelforenkling

Janne Palomino Dalby oplyste, at der er et arbejde i gang med regelforenkling – et arbejde, som også omfatter regelsættet fsva. muslingeproduktion.

Konkret screenes Muslingebekendtgørelsen og Østersbekendtgørelsen for Limfjorden i forhold til om der er overflødige regler, om der er overlap mellem de to bekendtgørelser, og om der evt. vil være mulighed for en sammenskrivning af de to bekendtgørelser.

Bland andre initiativer kunne nævnes er en gennemgang af bekendtgørelsen om opdræt i vandsøjlen. For denne bekendtgørelser vil man ligeledes se på om der er overflødige regler, og endvidere vil man se på, om man kan udvide bekendtgørelsen, således at rammerne for en forvaltning af kulturbanker kan komme ind under denne.

Det er ministeren som tager endelig stilling til regelforenklingerne.

b) Nye regler for udarbejdelse af bekendtgørelser

Janne Palomino Dalby oplyste, at nye bekendtgørelser som udgangspunkt kun kan træde i kraft pr. 1. januar eller 1. juli. Det skal være nemmere for erhvervet at orientere sig om nye regler.

Nye bekendtgørelser skal være udstedt mindst 4 uger før ikrafttrædelse. Det betyder, at de to tiltag som er besluttet om større fartøjer på Limfjorden og mindre muslinger på østkysten først vil kunne træde i kraft pr. 1 juli 2016. Bekendtgørelserne vil blive udstedt umiddelbart efter høring. Kapacitetsbekendtgørelsen med ændringen af fartøjsstørrelsen på Limfjorden var sendt i høring.

Udvalget var generelt tilfreds med, at der ikke kommer flere ændringsbekendtgørelser.

Lars Brinch Thygesen bemærkede, at det var et problem, at man skulle se så mange bekendtgørelser igennem op til de to frister. Også af hensyn til erhvervet - hvis der var tale om ændringer som erhvervet selv ønskede. Disse ændringer burde kunne gå uden om fristerne.

Henning Mørk Jørgensen bemærkede, at det var uhensigtsmæssigt, at man skulle vente 5-6 måneder på at en bekendtgørelse, og det indebar en risiko for, at man ikke fik høringer fordelt over året. Dette udgjorde især et problem for mindre organisationer.

Udvalget udtrykte generelt bekymring over at den løbende proces med bekendtgørelser var erstattet af perioder med mange høringer på én gang.

Anja Boye bemærkede, at bekendtgørelser godt kunne komme i høring før, således at der var mulighed for en spredning.

Søren Palle Jensen oplyste at der fortsat er mulighed for at udstede en bilag 6 meddelelse i medfør af reguleringsbekendtgørelsen.

c) Muslingeproduktion på opdrætsanlæg (egenkontrol)

Stig Prüssing oplyste at der har der været et arbejde i gang vedr. ny model/ metode for egenkontrol.

Metoden (sølvstav/sulfitfront-modellen) har være testet på et anlæg i Horsens Fjord i en to årsperiode. Der kan aflæses en påvirkning af bunden af muslingeproduktionen i forhold til et referenceområde uden for anlægsområdet, men variationen i den aflæste påvirkning er stor, afhængigt af f.eks. bundforhold, strøm- og

vindpåvirkningen i det pågældende område, og det vil derfor være vanskeligt at lave generelle referencemål hvor hvilken påvirkning, som vil kunne accepteres for muslingeproduktionen.

Det kan derfor overvejes at indføre krav om prøveudtagning/egenkontrol i forbindelse med ansøgninger om forlængelser/overdragelser af eksisterende opdrætstilladelser, i stedet for en løbende egenkontrol af anlæggene.

Jens Kjerulf Petersen oplyste, at metoden er mere sikker og mere operationel end andre metoder. Der er forskel på områdets organiske indhold, og man kan derfor kun se på den relative forskel til områder udenfor. DTU Aqua har ikke deltaget i forsøg.

Anja Boye bemærkede, at en egenkontrol skal føre til noget. Et forslag kunne være at der skulle måles efter 5 år og 10 år, for at se udviklingen.

Henning Mørk Jørgensen bemærkede, at man kan tage i stedet kan tage en HAPS prøve.

Jens Kjerulf Petersen oplyste, man kan ikke aflæse sulfidfronten i en HAPS prøve og at sølvtråden, giver en mere sikker aflæsning.

Lars Brinch Thygesen mente, at der bør være et egenkontrolprogram for disse virksomheder, lige som for andre virksomheder. Man burde kunne søge midler til en nærmere undersøgelse af referenceniveauer.

Anja Boye svarede, at vi ikke havde et reference niveau for hvad der er acceptabelt, men arbejdet aflyses ikke, og dette var en orientering om, at vi fortsat arbejder på sagen.

Stig Prüssing oplyste desuden, at skemaerne for den årlige indberetninger fra akvakulturanlæg (herunder muslingeopdrætsanlæg) er udsendt, og indberetningsfristen er 1. marts. Når skemaerne er modtaget og registreret, vil de anlæg som ikke har haft produktion, eller minimal produktion i 2014 og 2015, blive partshørt med henblik på at inddrage disse tilladelser.

Stig Prüssing oplyste, at NaturErhvervstyrelsen kan trække tilladelsen, hvis ikke der har været udnyttet i 2 år, men der sker naturligvis en partshøring. Havbrug sorteres under kommunerne.

d) EHFF ordninger, som åbner i 2016

Årshjulet er:

Investeringer på Fartøjer	01-02-2016	01-12-2016
Investeringer i akvakultur (anlæg)	04-02-2016	01-04-2016
Vandløbsrestaurering (1)	04-03-2016	31-03-2016
Investering forarbejdning	02-05-2016	01-07-2016
Fiskeri, natur og miljø	01-07-2016	01-09-2016
Fælles indsats fiskeri	01-08-2016	03-10-2016
Vandløbsrestaurering (2)	01-08-2016	04-10-2016
Fællesindsatser akvakultur	01-08-2016	03-10-2016
Zoneudpegning (akvakultur)		Udbud i 2016
Afsætningsfremme	01-11-2016	02-01-2017
Produktions- og afsætningsplaner.	01-11-2016	03-01-2017

e) Kulturbanker og arbejdet med bekendtgørelse

Janne Palomino Dalby oplyste, at kulturbankeproduktion er en af to milepæle vedrørende andre produktionsformer end muslingeskrob, som skal udvikles, og at udvalget tidligere var blevet orienteret om at NaturErhvervstyrelsen barslede med et regelsæt for kulturbankeproduktion. Arbejdet med formulering af 'nyt regelsæt' er ikke så fremskredent, som håbet.

Konkret ses der som nævnt på om BEK om Opdræt i vandsøjlen kan revideres så den medtager regelsæt for kulturbankeproduktion.

Formålet med et regelsæt er dels at skabe gennemsigtighed i de vilkår som ministeriet stiller samt give alle lige adgang til denne produktionsform.

Indsendte ansøgninger behandles som hidtil, indtil eventuelle nye regler er gældende.

f) Rapport om marine virkemidler

I regi af vandplansarbejdet nedsatte Naturstyrelsen i begyndelsen af 2015 en arbejdsgruppe/ fagligt netværk, som skulle beskrive alternative marine virkemidler. Netværket har netop offentliggjort sin rapport. Netværkets medlemmer var forskere fra DTU Aqua, AU, Syddansk Universitet, KU samt NST og NAER og interesseorganisationerne DN og SEGES. Muslinger ses som det marine virkemiddel med størst potentiale i dansk kontekst.

Jens Kjerulf Petersen præsenterede rapporten. Præsentationen er vedlagt dette referat.

De fire "klassiske" virkemidler:

- Opdræt af muslinger
- Dyrkning af tang
- Stenrev
- Udplantning af ålegræs

De "nye" virkemidler

- Sand-capping af mudrede sedimenter
- Iltning
- Omplantning af muslinger (kulturbanker)
- Aluminiumtilsætning
- Beskyttede havområder

Muslinger og Makroalger er begge vurderet som Kategori 1: "Proof of concept": Virkemidlet er testet og kan fungere i egnede danske vandområder. Behov for yderligere afklaring/udvikling om fx effekt, anvendelsespotentiale, teknisk optimering mm

Konklusionerne er:

Marine virkemidler kan bidrage til forbedret miljøkvalitet

- Fjerner/binder næringsstoffer
- Positiv effekt på kvalitetsparametre og støtteparametre
- Nedsætter "ventetid" hvis miljømål skal nås indenfor VRD frister (f.x ålegræs)

Datagrundlaget stadig mangelfuldt

- Hvad er N effekten, miljøeffekten og omkostningseffektiviteten for de fleste virkemidler?
- Hvilke områder er egnede til marine virkemidler?
- Mangler "proof of concept" for mange af virkemidlerne
- Mangler viden om evt. negative effekter

Mangler ved marine virkemidler

- Langt fra kilden
- Løser ikke eutrofieringsproblemet, men kan reducere effekterne
- Mange marine virkemidler tolererer ikke høj eutrofieringstilstand
- Virker ikke i alle vandområder

Søren Mattesen spurgte til den videre proces med marine virkemidler?

Jens Kjerulf Petersen oplyste, at der er afsat penge i Fødevarer- og Landbrugspakken. Der er afsat 4 x 9 millioner i Århus Universitets aftale med Miljø- og fødevarerministeriet til test af de marine virkemidler og i hvilket omfang de kan indgå i handleplanerne for 3. vandplansperiode som starter i 2020- 21.

Torben Wallach spurgte, om det er et problem, at de marine virkemidler ligger langt fra kilden.

Jens Kjerulf Petersen svarede, at man med de marine virkemidler ikke fjerner selve eutrofieringen. Men i vandrammedirektivet måles effekter i recipienterne.

Viggo Kjølhede spurgte til erhvervet inddragelse i projektet? Og hvad med søstjerner?

Jens Kjerulf Petersen bemærkede, at man skal kunne bevise, at den produktion, man fjerner, ikke ellers ville have fundet sted. Det skal være en ekstraordinær indsats, fx som tang og muslinger, der dyrkes.

Torben Kronborg Pihl spurgte, om man havde vurderet de socioøkonomiske effekter.

Jens Kjerulf Petersen svarede, at det er en omkostningsbetragtning. Man så ikke på beskæftigelseseffekt, og heller ikke på hvordan fx muslinger kan udnyttes.

Søren Mattesen spurgte til processen for at få godkendt et marint virkemiddel.

Jens Kjerulf Petersen bemærkede, at nu er de beskrevet i kataloget. Kommunerne kan bruge kataloget til at reducere påvirkning.

Anja Boye bemærkede at rapporten er ny, og der kører en proces internt i ministeriet. Det er et spændende katalog.

Bo Kjeldgård forventede, at Centralforeningen blev indkaldt til møde om planlagt stenrev i Limfjorden.

Henning Mørk Jørgensen konstaterede, at der de facto kun er to dokumenterede effektive virkemidler.

Ad 5. Implementering af Muslingepolitikken

Janne Palomino Dalby og Jens Kjerulf Petersen orienterede om rapporten ”Dansk produktion af linemuslinger til konsum”, udarbejdet af IFRO (Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet).

En af sigtelinjerne i Muslingepolitikken er udvikling af nye produktionsformer som fx linedyrkning og en af milepælene i Muslingepolitikken er, at linedyrkning i 2020 skal være en miljømæssig og økonomisk bæredygtig produktionsform.

IFRO har for MFVM udarbejdet en analyse af dansk produktion af linemuslinger til konsum. Fokus i rapporten er på de økonomiske faktorer, som kan påvirke rentabiliteten i muslingeproduktionen.

Skaldyrcenteret har bidraget med modelregnskab til rapporten.

Nogle af hovedkonklusionerne er:

- Den danske produktion er lille i europæisk sammenhæng. Dansk producenter har ikke volumen til at opnå samme priser som europæiske konkurrenter.
- Der er nødvendigt med startkapital. En af de største hindringer for produktionen i Danmark er at der er høje etableringsomkostninger og relativt usikre fremtidige indtægter. Der kræves derfor en stor egenkapital.
- Der kan være god rentabilitet i større anlæg.

Søren Mattesen pegede på, at det er korrekt, at det kræver volumen at drive et rentabelt anlæg, men at de større anlæg også i høj grad er rentable. Priserne på opdrættede muslinger er højere, end det fremgår af rapporten.

Torben Kronborg Pihl bemærkede, at markedsmulighederne er den store udfordring og tilgang af nye produktionslande er den ”dark horse” der kan udgøre en udfordring og påvirke rentabiliteten.

Bo Husted Kjeldgård var enig i rapportens konklusioner om, at der kræves en stor egenkapital og erfaring. I Limfjorden er der mange ledige pladser, som er delt ud til hobbyavlere, som ikke kan tjene penge.

Henning Mørk Jørgensen undrede sig over konklusionerne om de dårlige afsætningsmuligheder.

Søren Mattesen bemærkede, at det er korrekt, at der er bedre afsætningskanaler for fersk konsum, end det er angivet i rapporten.

Allan Buch var enig i rapportens konklusion om, at kapital er en udfordring.

Lars Brinch Thygesen spurgte, om der kunne udarbejdes et kort over, hvor lineanlæg bedst kan placeres.

Jens Kjerulf Petersen svarede, at det afgørende er ikke produktionsvandet, men at anlæggene drives professionelt.

Anja Boye konkluderede, at lineproduktion er en milepæl, som vi nu har belyst. Den anden milepæl er kulturbanker.

Evaluering af muslingepolitikken

Anja Boye orienterede om kommende evaluering af muslingepolitikken.

Der er i Muslingepolitikken angivet en række evalueringer:

”Målsætninger og forvaltningsprincipper for muslingefiskeri bør evalueres efter 2013/ 2014 sæsonen med det formål at inddrage de erfaringer, som er indsamlet – herunder udfaldet af Traktatkrænkelsessagen.” Da Traktatkrænkelsessagen blev lukket af Kommissionen med melding om at den danske forvaltning ikke var i strid med habitatdirektivets bestemmelse er en revision af målsætninger og forvaltningsprincipper i det lys ikke relevant.

”I 2014 bør niveauerne for acceptabel arealmæssig kumulativ påvirkning evalueres. Evalueringen skal med udgangspunkt i den biologiske rådgivning tage højde for de faktiske muligheder og begrænsninger, som eksisterer på baggrund af den teknologiske udvikling siden 2012.” Under implementeringen af Muslingepolitikken er det aftalt i Udvalget at evaluering af acceptabel arealpåvirkning afventer indsamling af mere black-box data. I 2017 vil vi være i besiddelse af Black Box data for en fuld 5 års periode for Limfjorden

”I 2017 gennemføres evaluering af opnåelse af principper og målsætninger for muslingskrab til og med 2016. Evalueringen skal tage udgangspunkt i biologisk rådgivning. I 2017 gennemføres endvidere analyse og evaluering af fremdriften i forhold til linedyrkning og kulturbankeproduktion.”

NaturErhvervstyrelsen ville begynde at se på 2017 evalueringen denne frem mod august måned og vil gerne drøfte evalueringen med udvalget på augustmødet, inden denne iværksættes.

Ad 6. Orientering om vækstplan for akvakultur

Janne Palomino Dalby orienterede om Fødevarer – og landbrugspakkens vækstplan for akvakultur, som supplerer Akvakulturstrategien:

Hovedelementerne i vækstpakken er strukturudvikling i form af omlægning fra traditionelle dambrug til mere ressourceeffektive og moderne anlæg og supplerende kvælstof (380 tons N til Dambrug, 43 tons N til eksisterende havbrug i vandplansområderne, 800 tons N i til nye havbrug uden for vandplansområderne)

Der skal i regi af vækstplanen også ses på rammerne for anvendelse af kompensationsopdræt.

Orienteringen havde fokus på det arbejde som skal foretages i forhold til udpegning af egnede lokaliteter for havbrugsproduktion inden for de rammer der er fastlagt i vækstplanen. Udgangspunktet er, at placeringen af disse nye havbrug skal foretages, så der ikke sker en påvirkning af vandplansområderne. For at sikre at havbrug placeres, hvor de ikke påvirker ind i vandplansområderne vil Miljø og Fødevarerministeriet få modelleret et antal lokaliteter, og der forberedes et udbud for at finde en leverandør af denne modelleringsopgave.

Torben Wallach kvitterede for vækstplanen, og spurgte hvordan fosforrummet indgik i vækstplanen.

Janne Palomino Dalby oplyste, at det er fosfor som er den begrænsende faktor, og at kvælstofrummet er beregnet ud fra fosforrummet.

Torben Kronborg Pihl spurgte, hvordan den nye vækstplan skulle ses i forhold til den vedtagne Strategi for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren, samt hvordan interessentinddragelsen ville være?

Janne Palomino Dalby oplyste, at Akvakulturstrategien stadig er gældende, og at denne er en forudsætning for EHFF programmet. Man ville fortsat arbejde med strategiens pejlemærker. Mht. til interessentinddragelsen var formen under overvejelse.

Lars Brinch Thygesen spurgte til den *bæredygtige* strategi, som er en forudsætning for programmet og bemærkede, at det ikke hænger ikke sammen med, at der gives 800 tons kvælstof til havbrug.

Henning Mørk Jørgensen spurgte til interessentinddragelsen.

Anja Boye svarede, at Miljø- og Fødevarerministeriet var ved at overveje processen herfor.

Lars Brinch Thygesen spurgte hvordan de nye havbrugszoner skulle ses i forhold til Havstrategidirektivet?

Anja Boye svarede, at EUs miljødirektiv naturligvis var tænkt ind.

Louise Lundstrøm Nielsen bemærkede, at man skulle være opmærksom på, at øvelsen gik ud på at undersøge, hvor man kan placere havbrug, da man i forvejen kan søge om tilladelse til et havbrug. Der var således ikke tale om, at man gav 800 tons N, men at det var et eksisterende råderum.

Bjørn Wirlander oplyste, at det var nævnt i Fødevarer og – Landbrugspakken at fiskeri-området ville blive behandlet som et servicetjek. Arbejdet vil køre hen over foråret og er allerede godt i gang og man ser på udviklings- og vækstinitiativer. De tidligere initiativer blev fintrevlet, og man så på igangværende initiativer.

Bjørn Wirlander oplyste, at man kan bidrage med gode ideer til servicetjekket blandt andet gennem erhvervsfiskeriudvalget.

Ad 7. Evt.

Søstjerner

FVST arbejder på en klassificering af søstjerner under forordningen for 'to-skallede bløddyr'. Brug af søstjerner til fiskemelsproduktion kræver en ændring af biproduktforordningen. 1. møde i Kommissionen herom blev afholdt d.1 oktober 2015, hvor det kom frem at en sådan ændring også omfatter en ændring af TSE-forordningen (kogalskab), da der heri også benyttes samme definition af fiskemel som i biproduktforordningen. Denne kobling var Kommissionen ikke opmærksom på forud for mødet.

Senere i oktober blev denne problematik præsenteret på Kommissionens arbejdsgruppe vedrørende TSE. Flere medlemslande var kritiske over for en revision af TSE-forordningen.

FVST har udarbejdet en notits om det danske ønske om anvendelse af søstjernemel som ingrediens i foder til svin og fjerkræ, som blev rundsendt til Medlemslandene.

Kommissionens TSE-kontor har igangsat en intern procedure med henblik på udarbejdelse af ændringsforslag til TSE-forordningen.

Når og såfremt de ønskede ændringer er vedtaget i komité regi har Parlamentet og Rådet 3 måneder til at komme med indsigelser. Realistisk set er ville man være fremme ved sommerferien/ kort efter sommer før denne sag forhåbentligt var i hus.

Ansøgning om opdræt af stillehavsøsters

NaturErhvervstyrelsen har modtaget ansøgning om opdræt af stillehavsøsters i Isefjord og bad om udvalgets umiddelbare bemærkninger til en sådan ansøgning.

Viggo Kjølhede undrede sig stærkt over at man ville dyrke en invasiv art. Man kunne indsamle dem i Limfjorden, hvor den har bredt sig kraftigt.

Udvalget udtrykte generelt kritik over, at man ønskede at dyrke en invasiv art.

Hjertemuslinger i Vadehavet (jf udsendte orientering)

Der var i perioden frem til mødet blevet fisket 286 tons og der havde været fiskerikontrollører med på de 2 første ture. Det var et meget rent fiskeri hvor der kun blev fanget hjertemuslinger.

Der må fiskes igen i august måned i henhold til Vadehavsbekendtgørelsen.

Storebælt

NaturErhvervstyrelsen har modtaget 2 ansøgninger om tilladelse til forsøgsfiskeri af blåmuslinger i Storebælt / Sjællands vestkyst, og er ved at se på de vilkår, som skal opstilles i en sådan tilladelse.

Stalddørssalg

Søren Mattesen bemærkede at ministeren har sagt, at der må sælges 4 tons muslinger om året, som "stalddørssalg".

Rikke Karlsson oplyste, at bekendtgørelsen om stalddørssalg er i høring nu, og reglerne vil kunne træde i kraft til sommer. Det handler om at udnytte de muligheder som EU reglerne giver og det er de samme fødevareregler som gælder for denne type salg. Reglerne vil også gælde opdrættede muslinger.

Anja Boye oplyste afslutningsvis at i forhold til Horsens Fjord, er den kommende proces, at sagen forelægges NaturErhvervstyrelsens direktion, som træffer den endelige beslutning om fiskeri kan tillades og på hvilke vilkår. Det samme gør sig gældende for Lillebælt.

Anja Boye takkede udvalget for de konstruktive bidrag til den brede dialog om dagens emner.